

שֶׁל שְׁלֹשׁ אוֹתוֹת שֶׁל הַשְּׁמוֹת הַקְּדוּשִׁים, שְׁלֹשָׁה עוֹלָמוֹת, מְרַכְּבוֹת שְׁלֹשׁ אוֹתוֹת, אַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת שׁוֹלֵט עַל אַרְבַּע. וְעַל כֵּן סוּד הַשִּׁי"ן שֶׁל שְׁלֹשָׁה כְּתָרִים, וְשִׁי"ן שֶׁל אַרְבַּעַה כְּתָרִים, שְׁלֹשָׁה מְלָכִים שׁוֹלְטִים בְּגוֹף, תְּפִלִּין עֲלָיו, הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמַעֲלָה. אֵלּוּ תְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ. הַתְּפִלִּין שֶׁל זְרוּעַ אַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת. הַלֵּב רוֹכֵב, דְּגָמָא שֶׁל הַמְרַכְּבָה הַתְּחַתּוֹנָה, וְהַתְּחַתּוֹן רוֹכֵב. עוֹד שְׁנֵינּוּ, זֶה הַרְכָּב שֶׁל הַזְרוּעַ לְמַטָּה. וְהַלֵּב רוֹכֵב, דְּגָמָא שֶׁהוּא לְמַטָּה, וְנִמְסְרוּ בִידּוֹ לְהַכְנִיס אוֹתָם כָּל חֵילוֹת הַשָּׁמַיִם. כִּף הַלֵּב רוֹכֵב לְמַטָּה, וְנִמְסְרוּ בִידּוֹ כָּל אֵיבָרֵי הַגּוֹף.

וּמַעֲדָיו אַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת עַל הַמַּח, שֶׁהוּא הָרֹאשׁ. אֲבָל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁלִיט עֲלֵינוּ, הַמְלִיךְ מֵהַפֵּל. ^[ור"ח] וְסוּד הַחֲכֵמָה הַזֶּה הוּא כְּמוֹ שֶׁהַמְקַדֵּשׁ, שֶׁכְּתוּב וַעֲשֵׂה כְרוֹב אֶחָד מְקַצֵּה מְזֵה וּכְרוֹב אֶחָד מְקַצֵּה. וְעַלֵּיהֶם דִּיּוֹר הַמְלִיךְ בְּאַרְבַּע אוֹתוֹת שְׁתֵּי מְרַכְּבוֹת. וּכְמוֹ זֶה הַלֵּב וְהַמַּח, הַלֵּב מְכַאֵן וְהַמַּח מְכַאֵן, וְעַלֵּיהֶם מְדוּרוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּאַרְבַּע ^[ארבע] פְּרָשִׁיּוֹת. אָמַר רַבִּי אֱלֶעָזָר, מְכַאֵן וְהִלָּאָה סוּדוֹת הַכְּתָרִים, הָאוֹתוֹת וְהַפְּרָשִׁיּוֹת בְּגוֹפֵם וּבְרִצּוֹעוֹתֵיהֶם. הִלְכָה לְמִשָּׁה מְסִינִי וְהִרְמִזוּ שְׁלָהֶם הַתְּגָלָה, וְהִטְעֵם שֶׁל הַפֵּל בְּשֵׁלֶשׁ עֶשְׂרֵה מְדוּת ^[תרמ"ט].

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אֵלְמָלָא לֹא בִּאתִי אֵלָא עֲבוּר הַסּוּד הַזֶּה - דִּי לִי. אָמְרוּ לוֹ, אֲשֶׁרִי חִלְקֵךְ בְּעוֹלָם הַבָּא, שְׁפַל רְזַ אֵינּוּ אָנוּס לָךְ. אָמְרוּ לוֹ, בְּאֵנוּ לְפָנֶי מַר לְדַעַת אֵת סוּד הַפְּסוּק הַזֶּה, וְיִסְף אַבְרָהָם וַיִּקַּח אִשָּׁה וְשָׁמָה קְטוּרָה.

אָמַר, פְּרוּשׁ שֶׁל הַפְּסוּק הַזֶּה כְּמוֹ שֶׁגָּלוּ חֲבָרֵינוּ בְּעַלֵּי הַמְּשֻׁנָּה, שֶׁכָּאֲשֶׁר הִנְשָׁמָה תְּבוּאָה בְּאוֹתוֹ הַגּוֹף הַקְּדוּשׁ שְׁלָה, הִנֵּה הַדְּבָרִים הֵיוּ עַל הַרְשָׁעִים שֶׁיִּקְוָמוּ וַיִּכְשִׁירוּ אֵת מַעֲשֵׂיהֶם, וַיִּתֵּן לָהֶם מִזֵּיו

רְתִיבִין, הַדְּגָמָה עֲלָאִין קְדִישִׁין רְזִין דְּתַלְת אַתּוּתָא, דְּשִׁמְהֵן קְדִישִׁי, עֲלָמִין תַּלְת, רְתִיבִין תַּלְתָּא אַתּוּתָא, אַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת שְׁלִיט עַל אַרְבַּע, וְעַל כֵּן רְזַא דְּשִׁי"ן דְּתַלְת כְּתָרִין, וְשִׁי"ן דְּאַרְבַּע כְּתָרִין, תַּלְתָּא מְלָכִין שְׁלִיטִין בְּגוֹפָא תְּפִלִּין עֲלוּי קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעִילָא, אֵלּוּ תְּפִלִּין דְּרִישָׁא, תְּפִלִּין דְּזְרוּעָא אַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹן.

לְבָא רְכִיב הַדְּגָמָה דְּרִתִּיכָא תַתָּא וְתַתָּא רְכִיב. עוֹד תְּנִינָן דָּא רְכִיבָא דְּזְרוּעָא לְתַתָּא. וְלְבָא רְכִיב, הַדְּגָמָה דְּאִיהוּ לְתַתָּא וְאַתְּמַסְרוֹן בִּידֵיהּ לְאַעֲלָאָה לֹוֹן כָּל חֵילֵי שְׁמַיָא, כִּף לְבָא הוּא רְכִיב לְתַתָּא וְאַתְּמַסְרוֹ בִּידֵיו כָּל אַבְרֵי גוֹפָא.

וְעִילָא מְגִיָּה אַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹן עַל מוּחָא דְּרִישָׁא אִיהוּ, אֲבָל קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא שְׁלִיטָא עֲלָאָה מְלָכָא מְפִלָא. ^[ור"ח] וְרְזַא דְּחֲכֵמָתָא דָּא, הוּא פְּגוּוּנָא דְּמְקַדֵּשָׁא דְּכַתִּיב וַעֲשֵׂה כְרוֹב אֶחָד מְקַצֵּה מְזֵה וּכְרוֹב אֶחָד מְקַצֵּה. וְעַלֵּיהוּ דִּיּוֹרֵיהּ דְּמְלָכָא בְּאַרְבַּע אַתּוּן תְּרִין רְתִיבִין.

וּבְהַאי גּוּוּנָא לְבָא וּמוּחָא, לְבָא מְכַאֵן וּמוּחָא מְכַאֵן וְעַלֵּיהוּ מְדוּרֵיהּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּאַרְבַּע ^[ר"א ארבע] פְּרָשִׁיּוֹן. אָמַר רַבִּי אֱלֶעָזָר מְכַאֵן וְהִלָּאָה רְזִי דְּכַתְרֵי אַתּוּתָא וּפְרָשִׁיּוֹן בְּגוֹפֵיהוּ וּרִצּוֹעוֹתֵיהוּ. הִלְכָה לְמִשָּׁה מְסִינִי וְרִמִּזָּא דְּלֵהוֹן אַתְּגְלִי וְטַעֲמָא דְּכֵלָא בְּתַלְת עֶשְׂרֵה מְכִילָן ^[דרחמ"ט].

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה אֵלְמָלָא לֹא אֶתִּינָא אֵלָא בְּדִיל רְזַא דָּא דִּי. אָמְרוּ לֵיהּ זַכָּאָה חוּלְקֵךְ לְעִלְמָא דְּאֵתִי דְּכָל רְזַ לֹא אָנוּס לָךְ. אָמְרוּ לֵיהּ אֶתִּינָא קַמֵּיהּ דְּמַר לְמַגְדַּע רְזַא דְּהַאי פְּסוּקָא וְיִסְף אַבְרָהָם וַיִּקַּח אִשָּׁה וְשָׁמָה קְטוּרָה.

אָמַר פִּירוּשָׁא דְּהַאי פְּסוּקָא כְּמָה דְּגָלוּ חֲבָרָנָא מְאָרִי מִתְּנִיתִין, דְּכַד נִשְׁמַתָּא יִתִּי בְּהַהוּא גוֹפָא קְדִישָׁא

כבודו שידעו וישובו ויזכו זכות שלמה.

ובשראה את זה שלמה, היה ותמה הרבה [הרבה ואמר, (קהלת ח) ובכן ראיתי וישעים קברים ובאו וממקום קדוש יהלכו, שיבאו ויחיו ממקום קדוש].

ושנינו. אמר רבי אבא אמר רבי יוחנן, כתוב (ירמיה א) היתהפך פושי עורו ונמר חברברתיו. כף הרשעים שלא זכו לשוב בעולם הזה ולהקטיר מעשים טובים, לעולם לא יקטירו בעולם הבא. ראה מה כתוב, ויטף אברהם ויקח אשה, ושרוזה לעשות להם נשמה לגופם ולקרבם בתשובה, כמו שנאמר ואת הנפש אשר עשו בחרן.

אמר רבי אלעזר, בא ראה מה פתוב, ותלד לו את זמרן ואת יקשן. הרבה מעשים רעים עד שנגרשים מן העולם, שכתוב וישלחם מעל יצחק בנו. ועליהם נאמר (דניאל יב) ורבים מישני אדמת עפר יקיצו וגו'. ועל האחרים נאמר והמשפלים יזהירו פזהר הרקיע וגו'.

אמר רבי יהודה, זה משמע על הפרשה, ומשמע שאותו זמן [נקרא] [אבד] שם [הנשמה] אברהם, ובמקומו נקראת יצחק, כפי שאמרנו. זהו שכתוב ויהי אחרי מות אברהם ויברך אלהים את יצחק בנו וישב יצחק עם באר לחי ראי. עם ידיעת החי שהוא חי העולמים, לדעת ולהשיג מה שלא השיג בעולם הזה. זהו שכתוב (ישעיה יא) כי מלאה הארץ דעה את ה'.

זהו: רבי יצחק פתח ואמר, (קהלת יב) וישב העפר על הארץ כשהיה והרוח תשוב אל האלהים אשר נתנה. בא ראה, כשברא הקדוש ברוך הוא את

דילה, הא מיליאי הו' על חייביא דיקומוזן ויכשרון עובדין ויתן להו מזיוא יקרא דיליה דינדעון ויתובון ויזכו זכותא שלימתא.

וכר חמא שלמה דא הוה סגי (ד"א תוה סגי) ואמר (קהלת ח) ובכן ראיתי וישעים קברים ובאו וממקום קדוש יהלכו, שיבאו ויחיו ממקום קדוש.

ותנינן אמר רבי אבא אמר רבי יוחנן פתיב, (ירמיה א) היתהפך פושי עורו ונמר חברברתיו, כף הרשעים שלא זכו לשוב בעולם הזה ולהקטיר מעשים טובים לעולם, לא יקטירו בעולם הבא. ראה מה כתוב ויטף אברהם ויקח אשה, ושרוזה לעשות להם נשמה לגופם ולקרבם בתשובה, כמה דאת אמר ואת הנפש אשר עשו בחרן.

אמר רבי אלעזר פא חזי, מה כתיב ותלד לו את זמרן ואת יקשן, הרבה מעשים רעים עד שנגרשים מן העולם דכתיב וישלחם מעל יצחק בנו. ועליהם נאמר (דניאל יב) ורבים מישני אדמת עפר יקיצו וגו', ועל האחרים נאמר והמשפלים יזהירו פזהר הרקיע וגו'.

אמר רבי יהודה האי משמע על פרשתא, ומשמע דאותו זמן [נקרא] (ס"א אבד) שם [הנשמה] אברהם, ובמקומו נקראת יצחק פדקאמרן, הדא הוא דכתיב ויהי אחרי מות אברהם ויברך אלהים את יצחק בנו, וישב יצחק עם באר לחי ראי. עם ידיעת החי שהוא חי העולמים לדעת ולהשיג מה שלא השיג בעולם הזה הדא הוא דכתיב, (ישעיה יא) כי מלאה הארץ דעה את ה'.

(עד כאן מדרש הנעלם)

זהו:

רבי יצחק פתח ואמר, (קהלת יב) וישב העפר על הארץ כשהיה והרוח תשוב אל האלהים אשר נתנה. פא חזי, פד ברא קדשא בריך הוא לאדם, נטל עפריה מאתר דמקדשא, וכנה גופיה מארבע סטרין